

נשאת [וקוראת לבעלה "איש"] ולא כבלה בבית אביה, שהיא עדיין ארוסה [וקוראת לארוס "בעלי"].

ועתה הגמרא מביאה עוד דרשה של רבי יוחנן בספר שיר השירים, אגב שהבאנו דרשת רבי יוחנן בשיר השירים.

נאמר: [בשיר השירים ח] "אחות לנו קטנה ושדים אין לה". שאין לה שדים להניק לאחרים. והיינו, שאין הנאה ממנה.

אמר רבי יוחנן: זו משל למדינת עילם, שזכתה שהיה בה דניאל, שזכה ללמוד, ולא זכתה ללמוד. שדניאל לא זכה להרביץ תורה בישראל.

אבל לעומתה, בבל, זכתה שגדל בה עזרא הסופר, שלמד בעצמו ולימד את ישראל.

עוד נאמר בשיר השירים ח: "אני חומה ושדי כמגדלות".

אמר רבי יוחנן:

"אני חומה" — זו תורה שמגינה על לומדיה כחומה שמגינה על אנשי העיר [רבנו גרשום, בבא בתרא ז ב].

"ושדי כמגדלות" — אלו תלמידי חכמים המניקים לאחרים [שמלמדים אותם תורה], והם כמגדלות המגינים על הדור.

ורבא אמר:

"אני חומה" — זו כנסת ישראל שגודרים את עצמם בחומה מלהטמע בין האומות [רש"י בבא בתרא ח א].

"ושדי כמגדלות" — אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות [שמגינים עליהם].

אמר רב זוטרא בר טוביא אמר רב: מאי דכתיב [בתהלים קמד] "אשר בנינו כנטיעים מגודלים בנעוריהם, בנותינו כזויות, מחוטבות תבנית היכל"?

"אשר בנינו כנטיעים" — אלו בחורי ישראל שלא טעמו טעם חטא, כנטיעות צעירות שעדיין לא נתקלקלו, ולא אירע בהן שבר.

"בנותינו כזויות" - אלו בתולות ישראל שאוגדות פיתחיהן ולא נבעלות לאחרים, עד שינשאו לבעליהן.

וכן הוא [המקרא] אומר שזויות הן מלשון מילוי דם. שנאמר [בזכריה ט]: "ומלאו כמזרק כזויות מזבח".⁽⁵⁾

וכשם ששם זויות הוא לשון מילוי דם, כך גם כאן הוא מלשון מילוי תאורה.

איבעית אימא יש ללמוד שזויות הן מלשון מילוי, מהכא [מכאן]: שנאמר [שם, בהמשך המזמור] "מזוינו [זויות שלנו] מלאים, מפיקים מוץ אל זן".⁽⁶⁾

ודורשת עתה הגמרא את הכתוב "בנינו

נפשותם כל טוב כמו הדם שמלא במזרק ובזויות המזבח. רש"י. והרד"ק והמצודות מפרשים שימלאו דם של האויבים כדם המזרק וזויות המזבח.

6. פירוש הפסוק: זויות אוצרותינו מלאים

לבית אביה לפסח. [ועיין שם במפרשי הרמב"ם שהתקשו שהרמב"ם השמיט דין משנתנו באינה רדופה. ועיין מאירי כאן בהסבר דברי הרמב"ם].

5. שם מדובר במלחמת ישראל בין לעתיד לבוא. ופירוש הפסוק: שבני ישראל ימלאו